

Sygn. akt VII U 1611/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Roslan-Karasińska
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2019 r. w Warszawie

sprawy B. Ś. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania B. Ś. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 26 września 2017 r., nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 2 listopada 2017 r. (data prezentaty w ZUS) B. Ś. (1) wniosła odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 26 września 2017 r. znak: (...) odmawiającej jej renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania B. Ś. (1) podniosła, że ogółem przepracowała 35 lat 6 miesięcy i 29 dni, a od 31 października 2013 r. otrzymała świadczenie przedemerytalne. Odwołująca się wskazała, iż w dniu 8 września 2017 r. była na komisji lekarskiej, podczas której lekarz orzecznik ZUS stwierdził częściową niezdolność do pracy od dnia 26 maja 2015 r. Dlatego też zdaniem odwołującej decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest dla niej krzywdząca. Odwołująca się kwestionowała także wskazaną w decyzji ilość lat pracy, która w jej ocenie nie zgadza się ze stanem faktycznym (odwołanie k. 2 – 3 a.s.)

W odpowiedzi na odwołania w dniu 1 grudnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że Odwołująca spełniła warunek z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ udowodniła w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o świadczenie staż pracy w wysokości 6 lat, 1 m-ca i 16 dni, a w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy staż pracy w wysokości 8 lat, 4 m-cy i 7 dni. Ogólny staż pracy ubezpieczonej wynosi 39 lat, 10 m-cy i 14 dni. Tym niemniej Odwołująca nie spełniła warunku z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych, ponieważ częściowa niezdolność do pracy nie powstała okresach w nim wymienionych. Niezdolność do pracy wnioskodawczyni powstała w okresie pobierania świadczenia przedemerytalnego, które to świadczenie nie jest wymienione w tym przepisie. Organ rentowy wskazał, iż ostatni okres ubezpieczenia, wymienionym w tym art. ustał w dniu 18.10.2013r. (pobieranie zasiłku dla bezrobotnych). (odpowiedź na odwołanie k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca B. Ś. (1), urodzona (...) ma udowodnione 31 lat 5 miesięcy i 12 dni składkowych okresów ubezpieczenia, 8 lat, pięć miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych, ogółem 39 lat, 10 miesięcy i 14 dni (akta rentowe). Ostatnim okresem składkowym odwołującej się był okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 18 kwietnia 2013 r. do dnia 18 października 2013 r. Od dnia 19 października 2013 r. odwołująca pobiera zasiłek przedemerytalny (karta przebiegu zatrudnienia k. 17-17v. a.r.)

Odwołująca się w dniu 17 sierpnia 2017 r. złożyła wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy k. 1-2 a.r.). W związku ze złożeniem powyższego wniosku odwołująca się została skierowana na badania do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 8 września 2017 r. wskazał, iż odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy od dnia 26 maja 2015 r. do dnia 31.03.2018 r. (k. 16 a.r.). Decyzją z dnia 26 września 2017 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił B. Ś. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazano, iż zgodnie z art. 57 w związku z art. 58 ustawy emerytalnej renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:
  - 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat,
  - 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat,
  - 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat,
  - 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat,
  - 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, a ponadto okres ten przypada w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy,

-przepisu pkt. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6 wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety lub 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art.6 ust. I pkt I i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9. ust. 2 pkt I, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12 ustawy emerytalnej albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, chyba że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy i udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny.

Według Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odwołująca nie spełnia trzeciego z w/w. warunków, ponieważ zgodnie z orzeczeniem Lekarza Orzecznika częściowa niezdolność do pracy powstała 26.05.2015 r., zatem w okresie późniejszym niż 18 miesięcy od ustania zatrudnienia (ubezpieczenia). Jednocześnie organ rentowy wskazał, iż na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione okresy: nieskładkowe 1 rok, 11 miesięcy i 26 dnia, składkowe 32 lata, 3 miesiące i 17 dni oraz sumarycznie 34 lata, 3 miesiące i 13 dni (decyzja k. 20 a.r.).

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2017 r. ZUS sprostował omyłkę w decyzji z 26.09.2017 r. w zakresie wysokości udowodnionych okresów i wskazał, iż winny one wynosić 31 lat 5 miesięcy i 12 dni składkowych okresów ubezpieczenia, 8 lat, pięć miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych, ogółem 39 lat, 10 miesięcy i 14 dni (akta rentowe).

B. Ś. (1) odwołała się od powyższej decyzji organu rentowego inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2-3 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty chirurga ortopedy celem ustalenia czy odwołująca jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, w szczególności, czy data powstania tej niezdolności to 26 maja 2015r. (dzień zabiegu operacyjnego), czy data wcześniejsza, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej (poprawa lub pogorszenie) to na czym ona polegała. W opinii z dnia 4 czerwca 2018 r. biegły sądowy z zakresu ortopedii traumatologii rozpoznał u odwołującej przebyte usztywnienie podskokowe stawu skokowego prawego z resekcją osteofitów stawu skokowo – łódkowego, zwyrodnienie stawu skokowego prawego, zmiany zwyrodnieniowe dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowego, stan po złamaniu nasady dalszej kości promieniowej prawej. W uzupełniającej opinii biegły sądowy wskazał, iż odwołująca była niezdolna do pracy od 17 maja 2014 r. aż do roku od operacji usztywnienia, tj. do maja 2016 r. Biegły wskazał, iż po roku od operacji doszło do wygojenia tkanek i uzyskania wystarczająco dobrej funkcji podpórcej stopy. Biegły wskazał także, że badana aktualnie nie utraciła zdolności pracy, nie występują ani częściowa, ani całkowita niezdolność do pracy (postanowienie k. 16 a.s., opinia biegłego k. 23 – 25, uzupełniająca opinia biegłego k. 44 – 46 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów załączonych do akt sprawy i akt rentowych, w szczególności dokumentacji medycznej odwołującej. Dowody te nie były kwestionowane przez strony postępowania, a mając na względzie charakter sprawy oraz brak zastrzeżeń do ich treści Sąd uwzględnił je w całości jako wiarygodne. Ponadto Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na opinii biegłego sądowego M. G.. Opinia biegłego została poprzedzona analizą dokumentacji medycznej odwołującej oraz badaniami przedmiotowymi na jej osobie, zawierała jasny opis rozpoznanych u niej schorzeń oraz przebiegu ich leczenia, zaś biegły sformułował wnioski opinii w sposób klarowny i jednoznaczny. Strony nie wnosiły zastrzeżeń do opinii, toteż Sąd uznał ją za wartościowy dowód w sprawie i w całości podzielił sformułowane w niej wnioski co do stanu zdrowia odwołującej.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego, wobec czego w tych okolicznościach Sąd uznał zebrane w sprawie dowody za wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. Ś. (1) od decyzji ZUS (...) Oddział w W. z dnia 26 września 2017 r. było niezasadne, choć z innych przyczyn niż wskazane w uzasadnieniu decyzji.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii prawa B. Ś. (1) do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 – dalej jako ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Zgodnie zaś z treścią art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego powstaje z mocy samego prawa po spełnieniu przez uprawnionego wszystkich przesłanek jego nabycia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 listopada 2016 r. I UZ 42/16). Oznacza to, że przesłanki określone w art. 57 ust. 1 ustawy emerytalnej muszą w przypadku konkretnego wnioskodawcy zostać spełnione łącznie, aby mógł nabyć prawo do świadczenia rentowego.

Pierwszą z przesłanek uzyskania prawa do renty jest niezdolność do pracy.

Z niekwestionowanej przez żadną ze stron opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii traumatologii powołanego w toku procesu bezspornie wynika, że w okresie od 17 maja 2014 r. aż do roku od operacji usztywnienia, tj. do 26 maja 2016 r. ubezpieczona była osobą niezdolną do pracy. Po roku od wykonania operacji doszło do wygojenia tkanek i uzyskania wystarczająco dobrej funkcji podpórcej stopy, zaś aktualnie u odwołującej nie występuje ani częściowa ani całkowita niezdolność do pracy.

Samo jednak stwierdzenie niezdolności do pracy u wnioskodawcy nie jest wystarczające do nabycia przez niego prawa do świadczenia rentowego. Przepisy

art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy emerytalnej zawierają kolejne dwa warunki, które muszą zostać spełnione obok przesłanki niezdolności do pracy. Warunki te są ściśle związane

z posiadaniem przez wnioskodawcę stosownych okresów składkowych i nieskładkowych oraz powstaniem niezdolności do pracy w trakcie ich trwania. Konieczność posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych i nieskładkowych wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem o charakterze socjalnym

na rzecz osób niezdolnych do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 grudnia 2016 r. I UK 424/15).

I tak, kolejna przesłanka konieczna dla przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, wiąże się z treścią art. 58 ustawy. Wskazany przepis określa w ust. 1, że warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Natomiast zgodnie z art. 57 ust. 4 ustawy emerytalnej przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma wątpliwości, że powyższa przesłanka została przez B. Ś. (1) spełniona. Zgodnie z informacjami pochodzących z dokumentacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych staż pracy ubezpieczonej wynosi łącznie 39 lat, 10 miesięcy i 14 dni, co oznacza, że ubezpieczona legitymuje się stażem pracy w wymiarze przekraczającym okres 5 lat wynikający z art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej. Ponadto okres ten przypada na okres 10-letni poprzedzający powstanie niezdolności do pracy w łącznym wymiarze przekraczającym 5 lat.

Jeśli chodzi zaś o trzecią z przesłanek wynikającą z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, to warunek ten wiąże się z okresami, w czasie których powinna powstać niezdolność do pracy (bądź w ciągu 18 miesięcy od ich ustania), aby ubezpieczony mógł skorzystać z prawa do renty. Natomiast zgodnie z ust. 2 ww. przepisu określony wyżej wymóg nie ma zastosowania do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Biorąc pod uwagę niekwestionowaną przez żadną ze stron opinię biegłego sądowego odwołująca była niezdolna do pracy od dnia 17.05.2014 r. do dnia 26 maja 2016 r.

Mając na względzie treść art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy emerytalnej oraz wcześniej poczynione ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że choć odwołująca spełnia wszystkie przesłanki do nabycia prawa do renty za okres od 17.05.2014 r. do dnia 26 maja 2016 r., tym niemniej z uwagi na fakt, iż złożyła ona wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy w dniu 17 sierpnia 2017 r., czyli w okresie kiedy odzyskała zdolność do pracy, odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 129 ust. 1 zd. pierwsze ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy, na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa uznał, że odwołanie B. Ś. (2) było bezzasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

(...)